

Posudek vedoucí disertační práce

Název disertační práce: Re-evaluating the Visual in Theatre

Autorka: Katharina Schmitt

Disertační práce Kathariny Schmitt *Re-evaluating the Visual in Theatre* je věnována současným režijním postupům, které se zaměřují na vědomou práci s možnostmi perspektivy, vizuality a vnímání diváka v průběhu představení. Katharina Schmitt toto téma zpracovává jednak skrze analýzu existujících režijních a uměleckých postupů současných autorek a autorů, dále skrze teoretické koncepty, a nakonec skrze vlastní mnohačetnou uměleckou tvorbu. V poli, na kterém se poznatky získané vlastní tvorbou a analýzou přístupů a tvorby druhých setkávají, se vytváří specifická hodnota předkládané disertace – hodnota uměleckého výzkumu.

Protože bych hodnocení doktorské práce a uskutečněných uměleckých děl ráda přenechala k posouzení oponentům, omezím se ve svém posudku pouze na hodnocení přístupu k řešení disertačního projektu Kathariny Schmitt tak, jak jsem ho mohla sledovat jako školitelka. Katharina Schmitt ke svému úkolu přistoupila velmi systematicky, s vlastní živou otázkou a s uměleckou invencí. Původně jasné východisko, které se týkalo otázky ikonoklasmu v současné divadelní tvorbě, se v rámci postupujícího výzkumu transformovalo do tématu vizuality a perspektivy, práce s obrazy, které nahlížíme z různých úhlů, v různých percepčních podmínkách a v různých společensko-politických kontextech. Katharina tím projevila schopnost být otevřená novým podnětům ze strany umělecké a teoretické inspirace a příslušně tomu přehodnocovat své původní hypotézy. Během práce na disertační práci uskutečnila relevantní a významné umělecké počiny, které byla zároveň schopna nahlížet autoetnograficky, tedy nejen je uskutečnit jako výraz vlastního estetického vnímání, ale také je sledovat jako předmět zkoumání, vůči kterému je možné zaujmout zaujatý odstup. To umožnilo, aby se téma vizuality a perspektivy v divadle stávalo součástí Katharinina vtěleného poznání, zvědoměné tvůrčí pozice. A právě tato zkušenost zároveň umožňovala změnu chápání vlastního porozumění a postoje. Tento přístup k umělecké práci, který mění nejen pohled diváků na danou problematiku, ale podél kterých se mění porozumění tématu i u samotné autorky projektu, považuji pro umělecký výzkum za velmi klíčový. Disertační práce pak nenabízí pouze souhrn poznatků a odhalení, která srovnávají jednu sadu tvrzení s druhými, či analyzují realitu za pomoci již připravené metodologie, nenabízí ani pouhý soupis produkčních a diváckých zážitků, ale umožňuje osobní tvůrčí a intelektuální růst v dialogu s relevantními zdroji a zkušenostmi.

Za velmi cenné považuji, že Katharina Schmitt byla jakožto umělkyně zároveň ochotná vnořit se o něco hlouběji do žánru akademického psaní, aniž by to považovala za zotročení její tvůrčí umělecké svobody. Při naší spolupráci jsem si uvědomila, kolik věcí je v rámci reflektivního psaní nesamozřejmých. Naše vyjednávání jednotlivých kapitol mě nutilo promýšlet, co je pro žánr uměleckého výzkumu v oblasti písemného zápisu a výkladu relevantní obhajovat, na čem je nutné trvat a co už je nejen zbytečné, ale i škodlivé pro věc samu. Věřím, že i pro Katharinu tato zkušenost oscilace mezi tvorbou a systematickým písemným zpracováním podpořila její porozumění tématu, které si vybrala.

Přístup Kathariny Schmitt k doktorskému studiu byl od počátku do konce velmi poctivý, tvůrčí a zacílený. Vedení této disertace pro mě bylo velkou radostí a osobním obohacením.

Disertační práci Kathariny Schmitt doporučuji vřele k obhajobě a udělení titulu Ph.D.

V Praze 7. 3.2021

Doc. Alice Koubová, PhD.